

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра економіки, підприємництва та економічної безпеки

Кваліфікаційна робота магістра

на тему: Економічне обґрунтування напрямів підвищення ефективності
діяльності підприємства (на матеріалах ТОВ «Тачанка»)

Виконав: здобувач другого (магістерського)
рівня вищої освіти, групи бзЕ
спеціальності 051 «Економіка»
освітньо-професійна програма Економіка підприємства

Чижевський М.О.

Керівник Тарасюк А.В.

Рецензент Байло С.П.

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу

Кафедра економіки, підприємництва та економічної безпеки

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма Економіка підприємства

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о завідувача кафедри д.е.н., професор

Н.В. Шандова

« » _____ 20 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

Чижевському Миколі Олексійовичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Економічне обґрунтування напрямів підвищення ефективності діяльності підприємства (на матеріалах ТОВ «Тачанка») керівник роботи Тарасюк Алла Василівна, к.е.н., доцент
затверджені наказом вищого навчального закладу від «24»09 2021 р. № 472-с
2. Строк подання студентом роботи 06 грудня 2021 року
3. Вихідні дані до роботи матеріали Державної служби статистики України за 2016-2020 рр., дані офіційного сайту сільськогосподарського підприємства ТОВ «Тачанка» та фінансової звітності за 2017-2020 рр.
4. Зміст дипломної роботи (перелік питань, які потрібно розробити)
Теоретико-методичні засади управління ефективністю діяльності підприємства
Аналіз стану сільського господарства в Україні та оцінка показників ефективності діяльності ТОВ «Тачанка»
Організаційно-економічні напрями підвищення ефективності діяльності ТОВ «Тачанка»
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
Робота містить 27 таблиць та 9 рисунків

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
<i>Консультант з написання I-III розділів</i>	<i>Тарасюк А.В., доцент</i>	<i>24.09.2021</i>	<i>06.12.2021</i>
<i>Консультант з нормоконтролю</i>	<i>Латкіна С.А., старший викладач</i>	<i>24.09.2021</i>	<i>06.12.2021</i>

7. Дата видачі завдання 24.09.2021 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	<i>Огляд літературних джерел з теми</i>	<i>24.09.21 – 08.10.21</i>	<i>виконано</i>
2.	<i>Складання і затвердження плану роботи</i>	<i>09.10.21 – 15.10.21</i>	<i>виконано</i>
3.	<i>Написання розділу 1</i>	<i>16.10.21 – 29.10.21</i>	<i>виконано</i>
4.	<i>Написання розділу 2</i>	<i>30.10.21 – 12.11.21</i>	<i>виконано</i>
5.	<i>Написання розділу 3</i>	<i>13.11.21 – 26.11.21</i>	<i>виконано</i>
6.	<i>Формулювання висновків за темою дослідження</i>	<i>27.11.21 – 29.11.21</i>	<i>виконано</i>
7.	<i>Оформлення роботи</i>	<i>30.11.21 – 01.12.21</i>	<i>виконано</i>
8.	<i>Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання</i>	<i>02.12.21 – 03.12.21</i>	<i>виконано</i>
9.	<i>Подання роботи на рецензування</i>	<i>03.12.21 – 05.12.21</i>	<i>виконано</i>
10.	<i>Подання роботи для перевірки у КСПНП</i>	<i>06.12.21 – 19.12.21</i>	<i>виконано</i>
11.	<i>Захист роботи в ЕК</i>	<i>20.12.21</i>	

Здобувач _____ Чижевський М.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Тарасюк А.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота магістра Чижевського Миколи Олексійовича на тему: «Економічне обґрунтування напрямів підвищення ефективності діяльності підприємства (на матеріалах ТОВ «Тачанка»)» містить 109 сторінок, 55 літературних джерел.

Об'єктом дослідження виступає економічна ефективність діяльності сільськогосподарського підприємства ТОВ «Тачанка».

Метою кваліфікаційної роботи магістра є економічне обґрунтування напрямів підвищення ефективності діяльності підприємства.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що запропоновано власне трактування категорії «ефективність»: економічна ефективність – це показник, який є похідним від поняття «економічний ефект» та розраховується як співвідношення економічного ефекту до певних витрат чи ресурсів (матеріальних, трудових, фінансових та інших), котрі було затрачено для його досягнення.

В кваліфікаційній роботі магістра розкрито теоретико-методичні засади управління ефективністю діяльності підприємства; проведено аналіз стану сільського господарства в Україні та виконано оцінку показників ефективності діяльності ТОВ «Тачанка»; визначено організаційно-економічні напрями підвищення ефективності діяльності ТОВ «Тачанка».

ЗМІСТ

	с.
ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	10
1.1. Теоретична сутність понять «ефективність», «економічна ефективність» та «ефективність діяльності».....	10
1.2. Видова класифікація ефективності діяльності підприємства.....	19
1.3. Фактори впливу на ефективність діяльності аграрного підприємства.....	29
1.4. Показники оцінювання ефективності діяльності підприємства.....	36
Висновки до розділу 1.....	42
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ ТА ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ТАЧАНКА».....	43
2.1. Аналіз техніко-економічних показників розвитку сільського господарства в Україні.....	43
2.2. Господарсько-правові засади функціонування та загальна характеристика аграрного підприємства ТОВ «Тачанка».....	55
2.3. Аналіз диференційованих та узагальнюючих показників ефективності діяльності ТОВ «Тачанка».....	60
Висновки до розділу 2.....	74
РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ТАЧАНКА».....	75
3.1. Перспективні напрямки підвищення ефективності та забезпечення сталого розвитку сільськогосподарського підприємства.....	75
3.2. Обґрунтування доцільності купівлі та впровадження у роботу комбайну томатозбирального самохідного «Antares MC 45» на ТОВ «Тачанка».....	87

3.3. Оцінка соціально-економічної ефективності діяльності	
ТОВ «Тачанка» в умовах реалізації запропонованих заходів.....	96
Висновки до розділу 3.....	100
ВИСНОВКИ.....	101
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	104

ВСТУП

Актуальність теми кваліфікаційної роботи магістра пов'язана з тим, що підвищення ефективності діяльності підприємств аграрно-промислового комплексу України являється одним із пріоритетних завдань національної економіки, яке визначає потребу формування та обґрунтування організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності діяльності сільськогосподарського підприємства. Створення такого організаційно-економічного механізму повинно бути спрямоване на забезпечення ефективного партнерства сільськогосподарських товаровиробників та системи державного регулювання аграрного сектору національної економіки. У період ринкової трансформації економічних відносин у сільському господарстві розв'язанню цієї проблеми не приділялося належної уваги.

В умовах ринкових відносин, що орієнтують сільських товаровиробників на самостійність, подолання кризових тенденцій можливо лише шляхом підвищення економічної ефективності виробництва. Негативно впливають на ефективність виробництва в АПК диспаритет цін на промислові та сільськогосподарські товари, порушення налагоджених перш виробничих зв'язків з іншими господарствами, республіками і областями. Не сприяють підйому сільськогосподарського виробництва і зведення до мінімуму дотацій держави підприємствам АПК, високі ставки податків на товаровиробників, великий зовнішній борг, високий рівень інфляції і безробіття в країні, зовнішня продовольча інтервенція та ін. В умовах, коли в найближчому майбутньому неможливо розраховувати на багаторазове збільшення державної допомоги сільськогосподарським підприємствам, основним напрямом підвищення економічної ефективності є опора на власні сили, дослідження внутрішніх резервів по виходу АПК з кризи, що свідчить про практичну значущість обраної теми.

Значний внесок у вирішення проблеми підвищення економічної ефективності діяльності підприємства зробили як зарубіжні, так і вітчизняні

вчені-економісти: Андрійчук В.Г., Білошапка В.А., Гуменюк М.М., Макаренко С.М., Данько В.В., Олійник Н.М., Момот О.І., Демченко А.О., Навольська Н.В., Перерва П.Г., Кравчук А.В., Савицька О.М., Салабай В.О., Шепеленко М.П., Щаслива Г.П. та інші. Однак постійний розвиток науково-технічного прогресу, кардинальні зміни у законодавстві, загострення конкурентної боротьби на світових та вітчизняних ринках збуту, підвищення вимог споживачів до якості продукції та інші чинники вимагають подальшої розробки науково-практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності підприємства.

Метою кваліфікаційної роботи магістра є економічне обґрунтування напрямів підвищення ефективності діяльності підприємства.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання:

- дослідити теоретичну сутність понять «ефективність», «економічна ефективність» та «ефективність діяльності»;
- розглянути видову класифікацію ефективності діяльності підприємства;
- виявити фактори впливу на ефективність діяльності аграрного підприємства;
- розглянути показники оцінювання ефективності діяльності підприємства;
- провести аналіз техніко-економічних показників розвитку сільського господарства в Україні;
- дослідити господарсько-правові засади функціонування аграрного підприємства ТОВ «Тачанка» та розглянути його загальну характеристику;
- проаналізувати диференційовані та узагальнюючі показники ефективності діяльності ТОВ «Тачанка»;
- визначити перспективні напрямки підвищення ефективності та забезпечення сталого розвитку сільськогосподарського підприємства;
- обґрунтувати доцільність придбання та впровадження комбайну томатозбирального самохідного «Antares MC 45» на ТОВ «Тачанка»;

- провести оцінку економічної ефективності купівлі та впровадження комбайну томатозбирального самохідного «Antares MC 45» і використання інноваційної технології «No-till» на ТОВ «Тачанка».

Об'єктом дослідження виступає економічна ефективність діяльності сільськогосподарського підприємства ТОВ «Тачанка», яке спеціалізується на вирощуванні овочів, зернових культур, спеціалізованому садівництві і виробництві продукції розсадників.

Предметом дослідження є теоретичні та методичні засади, прикладні методи оцінювання та забезпечення економічної ефективності діяльності сільськогосподарського підприємства.

Для вирішення поставлених завдань було використано такі методи дослідження: діалектичний метод – для постановки проблеми дослідження, вивчення та деталізації об'єкта дослідження; економіко-статистичний метод – для виявлення основних тенденцій розвитку та ефективності діяльності підприємства і галузі; графоаналітичний метод – для надання наочності матеріалу та схематичності зображення низки теоретичних та практичних положень роботи.

Інформаційними джерелами дослідження стали матеріали Державної служби статистики України, дані звітності та офіційного сайту сільськогосподарського підприємства ТОВ «Тачанка» та ін.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що запропоновано власне трактування категорії «ефективність»: економічна ефективність – це показник, який є похідним від поняття «економічний ефект» та розраховується як співвідношення економічного ефекту до певних витрат чи ресурсів (матеріальних, трудових, фінансових та інших), котрі було затрачено для його досягнення.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці та економічному обґрунтуванні пропозицій щодо придбання та впровадження комбайну томатозбирального самохідного «Antares MC 45», а також впровадження інноваційної технології обробітку ґрунту «No-till».